

**MAGISTRA STUDIJU PROGRAMMAS «BIBLIOTĒKZINĀTNE UN
INFORMĀCIJA» 2013.–2018. GADA ABSOLVENTU
PROFESIONĀLĀS KARJERAS**

Rīga, 2019

Dinija Marta Einiša

Mērķis

Noskaidrot 2013.–2018. gada maģistra studiju programmas
“Bibliotēkzinātne un informācija” absolventu vietu darba tirgū
un viņu apmierinātību ar to.

Problēma

Arvien biežāk jaunajiem speciālistiem maģistra grāds kalpo kā būtisks iemesls, lai tos pieņemtu darbā, jo mūsdienās ar bakalaura grādu ir par maz, lai sasniegtu dažādas izaugsmes iespējas darba tirgū.

Vai pēdējo sešu gadu laikā absolventiem ar iegūto maģistra grādu bibliotēkzinātnē un informācijā ir būtiski palielinājusies vērtība darba tirgū, nekā pabeidzot tikai bakalaura studiju programmu “Informācijas pārvaldība” vai iegūstot jebkuru cita veida bakalaura grādu?

Hipotēze

- Puse respondentu strādā bibliotēkās, puse – citās institūcijās,
- lielākā daļa (vairāk kā puse) ir apmierināti ar izveidojošos situāciju savā karjerā,
- pēc viņu domām, atalgojumam būtu jābūt lielākam.

Izmantotās teorijas

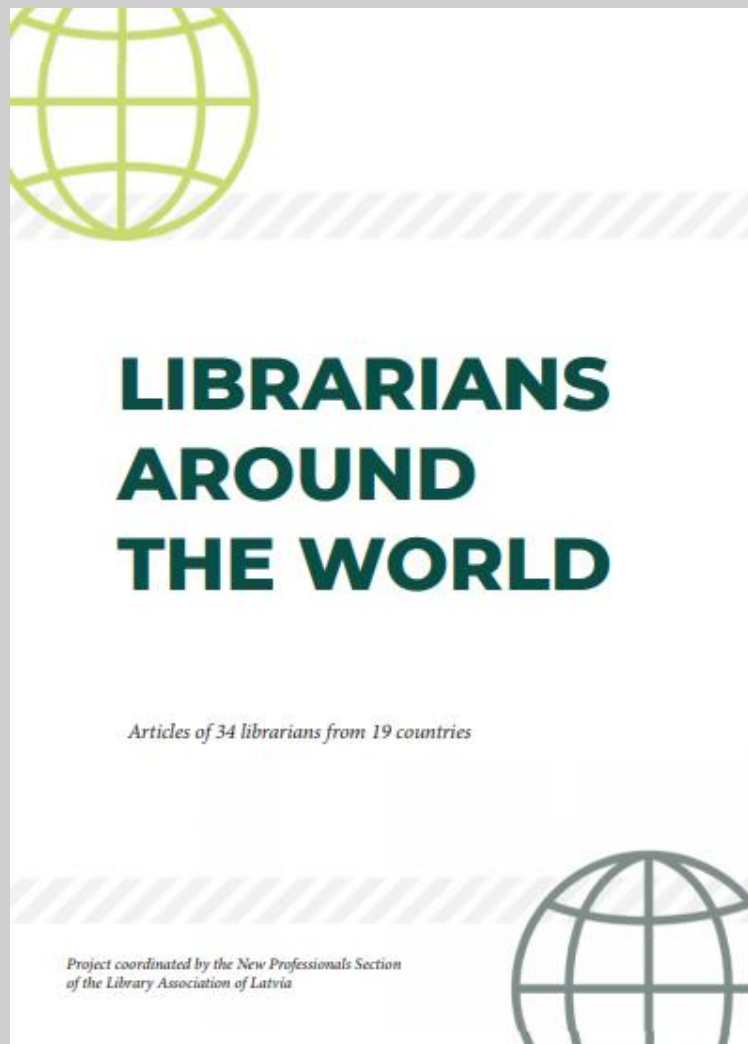
PRAGMATISMS

- Par patiesu tiek atzīts praktiski izdevīgais, nepraktiskas idejas ir jānoraida, priekšlikumam jādarbojas apmierinoši.

SOCIĀLĀ KAPITĀLA TEORIJA

- Sociālās struktūras aspekts, kas rada vērtību un veicina indivīdu darbības sociālajā struktūrā; sociālo kapitālu var uzskatīt par indivīdu ieguldījumiem starppersonu attiecībās, kas noder darba tirgū.

Projekts «Librarians around the world»

- Latvijas Bibliotekāru biedrība, Jauno speciālistu sekcija;
- Galvenā projekta koordinatore – Elīna Sniedze;
- 34 bibliotēku darbinieki no 19 dažādām pasaules valstīm;
- Pieredzes stāsti, karjeru veidošanās, bibliotekārās izglītības sistēmas.

Radniecīgi pētījumi

1. Maģistra darbs “Speciālisti ar maģistra grādu bibliotēkzinātnē un informācijā darba tirgū”
 - ✓ Veikts Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā 2013. gadā.
Darba autore – Dace Dīriņa.
2. Bakalaura darbs „Bibliotēkzinātnes un informācijas studiju nodaļas absolventu profesionālās karjeras”
 - ✓ Izstrādāts Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā 2013.gadā.
Autore – Kristīne Mavrina.
3. Promocijas darbs “Akadēmisko bibliotekāru karjeras izvēle: motivējošo faktoru un demogrāfijas pētījums”
 - ✓ Izstrādāts 2013.gadā Oburnas Universitātē (ASV). Tā autors ir Džefrijs Roberts Luzius (Jeffery Robert Luzius).

Datu iegūšanas metodes

✓ ANKETĒŠANA

- Respondenti: visi 2013. - 2018. gada absolventi
- Kopumā aizpildīja 40 absolventi

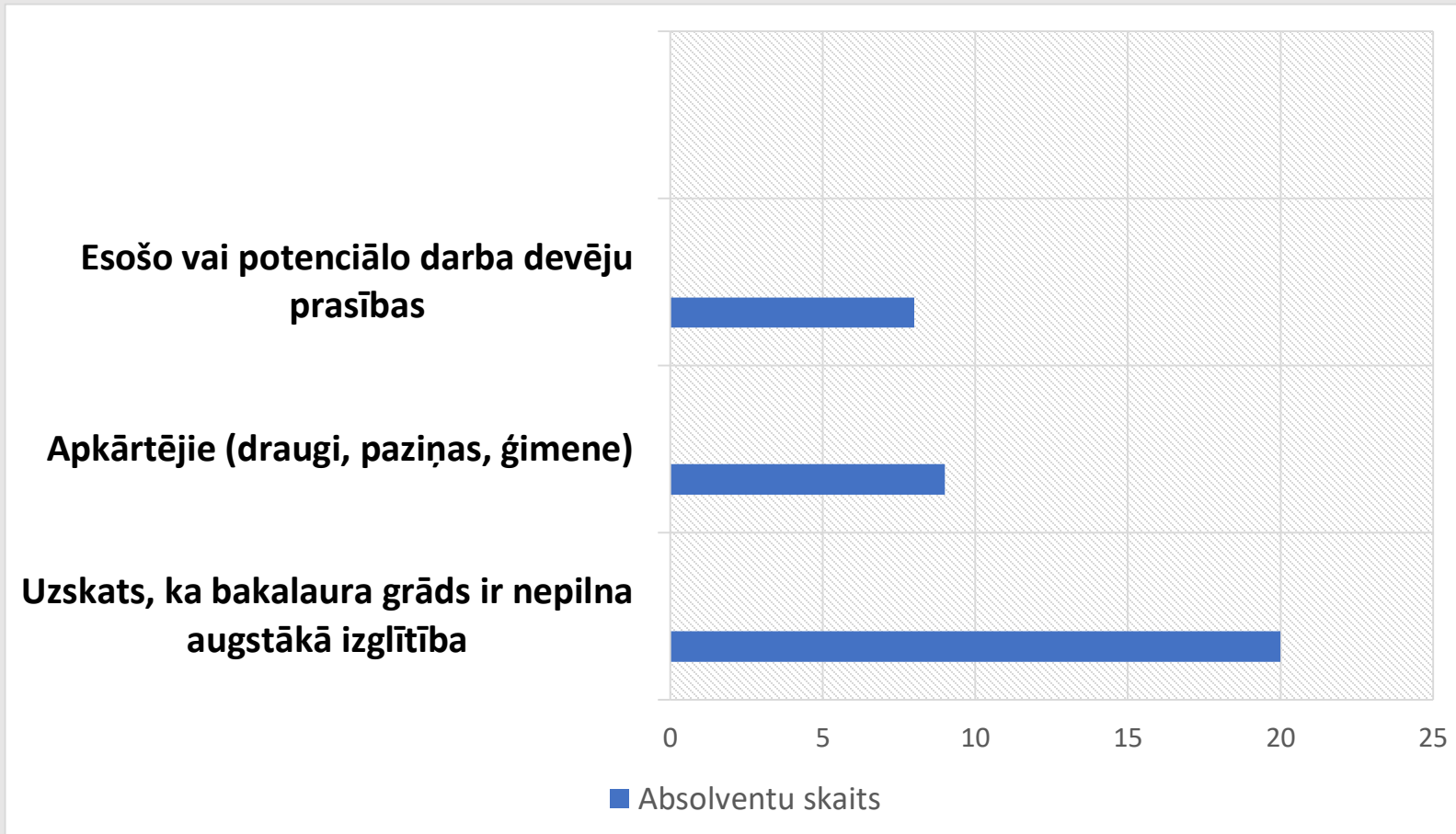
✓ INTERVĒŠANA

- Četras intervijas ar
 - Darba devēju;
 - Bibliotēkā strādājošu absolventu;
 - Absolventu, kas ir daļēji saistīts ar bibliotēku nozari;
 - Ar bibliotēku sfēru nesaistītā nozarē strādājošu absolventu.

REZULTĀTI

Iemesli studēšanai maģistrantūrā

n=40

Kā arī...

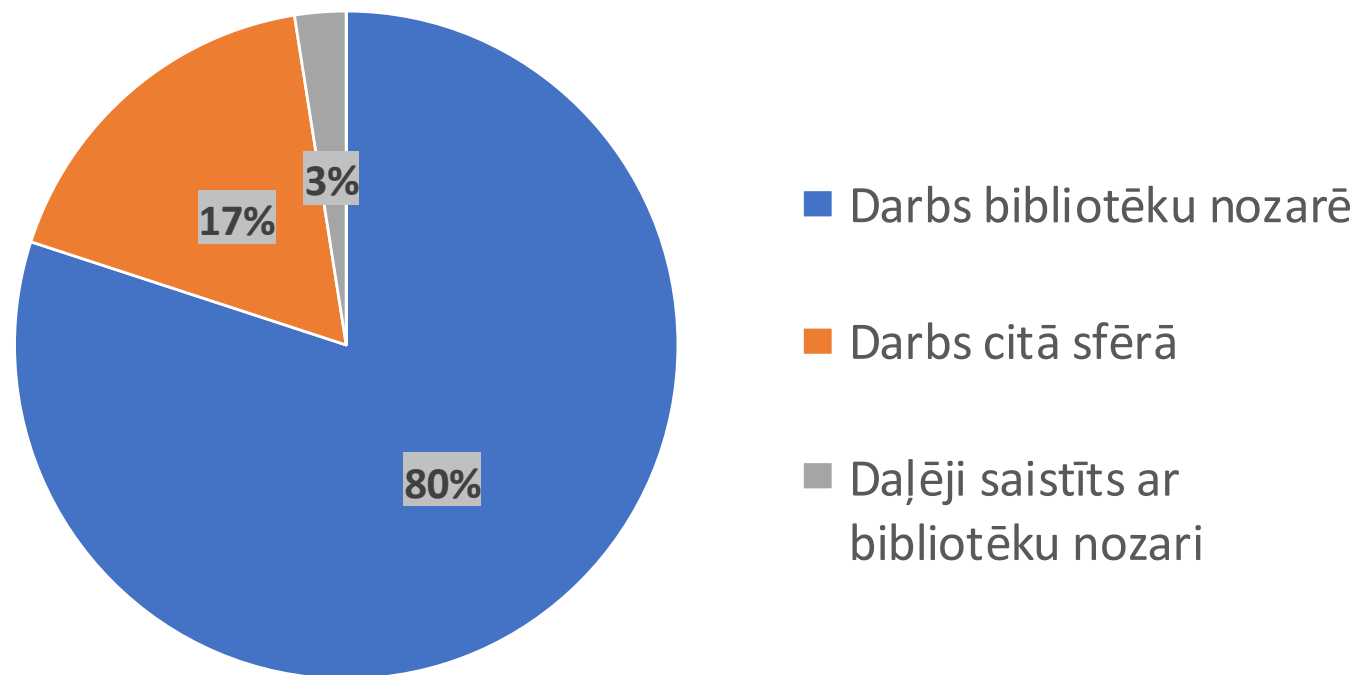
- Vēlme strādāt LNB;
- Vēlme mainīt profesiju;
- loģisks turpinājums turpināt studijas maģistrantūrā;
- personīga vēlēšanās un interese par nozari.

No interviju atbildēm:

- Kauna sajūta, apmeklējot konferences;
- Pietrūka studiju procesa;
- Vēlme pēc «nopietnāka» diploma.

PAŠREIZĒJĀS DARBA VIETAS

Darba vietas saistība ar bibliotēku nozari

n=40

Galvenie darba pienākumi

(kontentanalīze)

Klientu apkalpošana, konsultāciju sniegšana	19
Vadības/experta darbs	10
Pasākumu/projektu izstrāde un vadīšana	8
Darbs ar bibliogrāfiskajiem ierakstiem, indeksēšanu, BIS Alise/Aleph	7
Darbs ar E-resursiem	6
Finanšu jautājumi	5
Nodarbību, apmācību, ekskursiju vadīšana	5
Darbs ar novadpētniecības materiāliem	4
Atskaišu veidošana	4

n=40

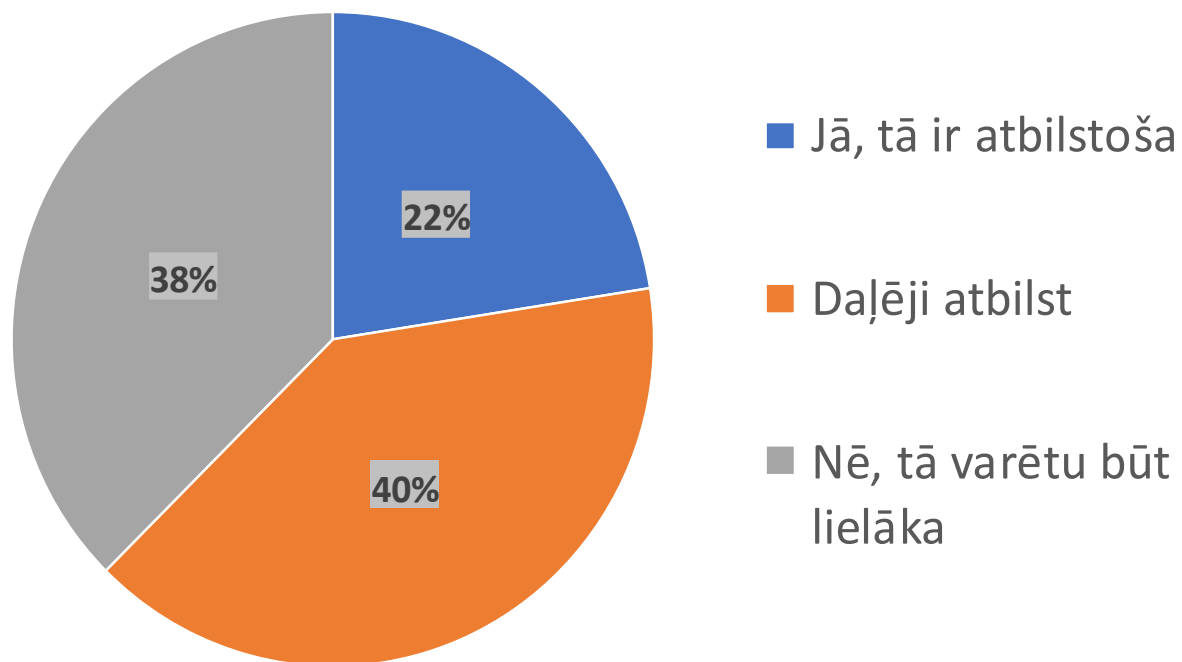
Izaugsmes iespējas darbā
(kontentanalīze)

Kursi, apmācības, semināri	16
Amata paaugstināšana	7
Pieredzes apmaiņas braucieni	6
Iesaistīšana projektos	6
Netiek piedāvātas	5
Ir iespēja tikt augstākā amatā utml., bet pašam absolventam nav vēlmes	2

n=40

Atalgojums pēc maģistra grāda iegūšanas

Absolventu domas par algas atbilstību

n=40

Vai atalgojums palielinājās pēc maģistra grāda iegūšanas?

Kopumā, **jā**. Tomēr ir daži aspekti, kas to var ietekmēt:

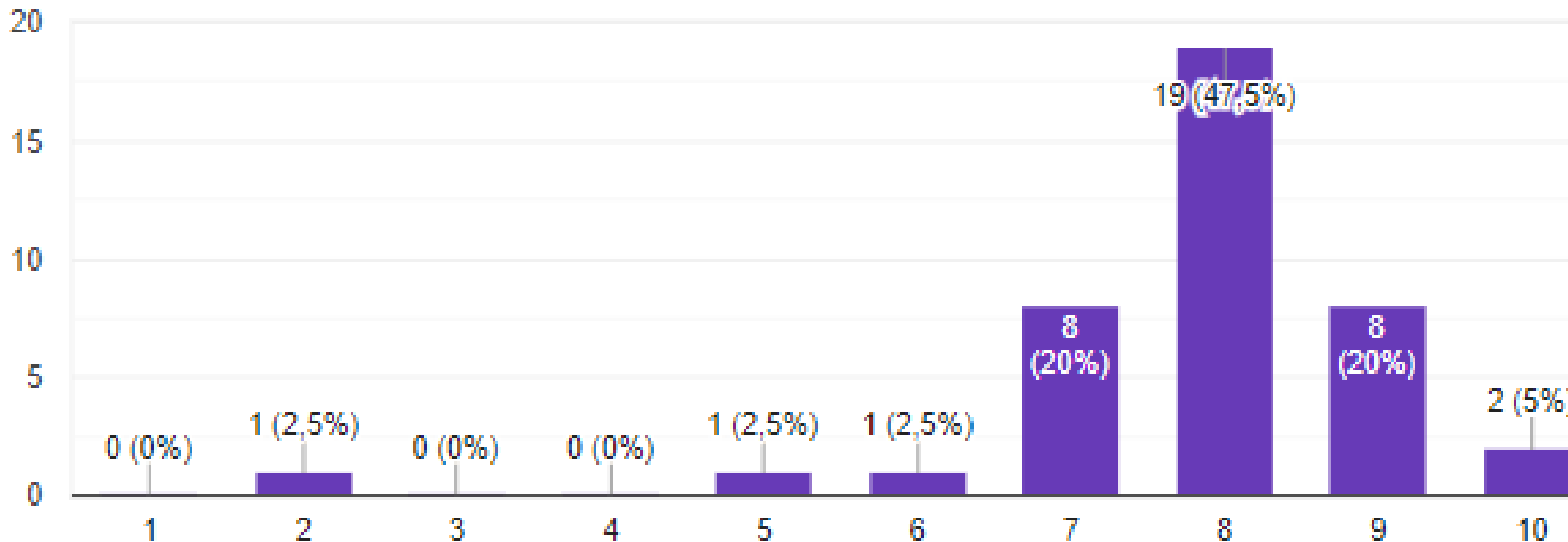
- ✓ Ja darbs ir bibliotēkā, tad atkarīgs, kādā nodaļā tiec;
- ✓ No darba devēja uzskatiem.

Viena no absolventēm neatbalsta algas dalīšanu pēc iegūto diplomu skaita.

Apmierinātība ar pašreizējām darba vietām

Skalā no 1 (slikti) līdz 10 (labi)

n=40

Absolventu uzskati

Apgalvojums	Piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nepiekrītu	Nezinu, nav atbildes
Maģistra grāds paver plašākas iespējas darba tirgū	20	17	2	1	
Bibliotēkās ir nepieciešami darbinieki ar maģistra grādu	20	15	5		
Iegūstot maģistra grādu, es jūtos vēl kompetentāks/-a	21	11	6		2
Lai strādātu bibliotēkā, nozares izglītība nav nepieciešama	1	1	12	25	1
Esmu apmierināts/-a ar iegūto maģistra grādu	17	20	2		1
Mūsdienās bibliotekāru profesijas prestīžs aug	11	21	4	2	2

n=40

Ieteikumi maģistra studiju programmas pilnveidošanai

Vairāk prakses/ praktisku iemaņu veicināšana	12
Dažādu nozaru kursi (psiholoģija, humanitārās zinātnes utt.)	5
Uzskata, ka programma ir laba/ Nevar izdomāt, ko uzlabot	4
Stereotipu laušana, programmas popularizēšana	3
Vieslektori, augsta līmeņa speciālistu piesaiste	2
Lekciju laiki (apvienošana ar darbu)	2
Mazāk grupu darbu	1
Pievērst uzmanību arī mazajām bibliotēkām, ne tikai LNB	1
Kurss par digitāli radītā krājuma komplektēšanu	1
Grūtu priekšmetu apguvei veltīt vairāk par 2 mēnešiem	1

Secinājumi

- Maģistra grāds ir ļāvis jaunajiem speciālistiem kļūt par bibliotēku vai bibliotēku nodaļu vadītājiem;
- Maģistra studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” 2013.–2018. gada absolventi kopumā ir ļoti apmierināti ar savām šī brīža darba vietām;
- Lielākā daļa absolventu uzskata, ka atalgojums ir vai nu daļēji atbilstošs vai arī tas nav atbilstošs un varētu būt lielāks;
- Absolventi ir apmierināti ar iegūto maģistra grādu;
- Jauno speciālistu vidū tiek uzskatīts, ka, lai strādātu bibliotēkā ir nepieciešama nozares izglītība;
- Hipotēze daļēji apstiprinājās.

Izmantoto informācijas avotu saraksts

- ✓ Mavrina, K. (2013) Bibliotēkzinātnes un informācijas studiju nodaļas absolventu profesionālās karjeras (Bakalaura darbs). Rīga: Latvijas Universitāte, Sociālo Zinātņu fakultāte, Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa;
- ✓ Fieser, J., & Dowden, B. Pragmatism: Internet Encyclopedia of Philosophy. Retrieved from <https://www.iep.utm.edu/pragmati/>
- ✓ Kessels, J. W. M., & Poell R. F. (2004). Andragogy and Social Capital Theory: The Implications for Human Resource Development. *Advances in Developing Human Resources*, 6(2), 146-157. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1523422304263326>
- ✓ Seibert, Scott E.; Kraimer, Maria L.; Liden, & Robert C. (2001) A Social Capital Theory of Career Success. *The Academy of Management Journal*, 44(2), 221. Retrieved from https://www.jstor.org/stable/3069452?origin=JSTORpdf&seq=1#metadata_info_tab_contents

Paldies! Jautājumi?